

РЕЦЕНЗІЯ

на програму

підвищення кваліфікації педагогічних працівників

закладів загальної середньої освіти

«Сучасні методики викладання історії та громадянської освіти»

**Методологічні та дидактичні орієнтири викладання предметів
громадянської та історичної освітньої галузі (8-9 класи)**

Розробники : Білай Юрій Вікторович, директор Бердянської гімназії № 7 «Меотида» Бердянської міської ради, кандидат історичних наук

Савко Оксана Володимирівна, заступник директора з методичної роботи, вчитель історії, вчитель-методист Товариство з обмеженою відповідальністю "Приватний заклад освіти "Май скул едюкейшн".

Сергієнко Всеволод Сергійович, методист відділу змісту освіти Державної установи «Український інститут розвитку освіти», вчитель історії та правознавства Комунального закладу «Безлюдівський юридичний ліцей імені І. Я. Підкопая» спеціаліст I кваліфікаційної категорії, «Старший учитель», аспірант ХНПУ імені Г. С. Сковороди за напрямком історія та археологія.

Сергеєва Наталія Вікторівна, доктор філософії, головний редактор ТОВ «Гене́за».

Хомич Тетяна Анатоліївна, методист відділу експертизи навчальної літератури ДУ «Український інститут розвитку освіти».

Актуальність та відповідність державним стандартам. Програма є актуальною відповіддю на потреби вчителів історії в умовах впровадження реформи «Нова українська школа» у 8-9 класах. Вона розроблена з урахуванням Державного стандарту базової середньої освіти та спрямована на реалізацію модельних програм інтегрованого курсу «Історія: Україна і світ» та окремого курсу «Історія України. Всесвітня історія». Програма чітко фокусується на підготовці вчителів до роботи з новими підручниками та методичними матеріалами видавництва «Гене́за».

Аналіз структури та змістового наповнення з прикладами Зміст програми структуровано за п'ятьма модулями, кожен з яких наповнений практичним змістом:

Модуль 1. Формування компетентностей. Програма пропонує конкретні методи інтеграції громадянської, соціальної та культурної компетентностей через практичні вправи та аналіз ситуацій. Наприклад, тема 1.1 передбачає розвиток навичок прийняття рішень у межах історичного контексту.

Модуль 2. Методика роботи з джерелами. Особливу увагу приділено роботі з історичними джерелами та картами. Прикладом є тема 2.1, де розглядаються методи активного навчання для засвоєння історичних понять через роботу в групах та аналіз конкретних прикладів, а тема 2.2 пропонує стратегії декомпозиції складних історичних категорій на доступні компоненти.

Модуль 3. Практичні та ігрові методики. Програма включає практикуми з моделювання уроків із використанням історичних задач. Тема 3.1 детально розписує алгоритм розв'язання історичної задачі: від постановки проблеми до аналізу інформації та формулювання висновків.

Модуль 4. Кейс-методи та критичне мислення. Розглядається методика аналізу кейсів на уроках історії (тема 4.1) та фасилітація обговорення проблемних історичних ситуацій. Прикладом є тема 4.3, яка навчає вчителів розробляти власні навчальні кейси на основі підручника.

Модуль 5. Психологія та інклюзія. Програма містить унікальні підходи до навчання семикласників, враховуючи їхній перехід до абстрактного мислення за Ж. Піаже (тема 5.1). Прикладом інклюзивного підходу (тема 5.2) є використання візуальних схем та спрощення мови історичних текстів для задоволення потреб різних учнів.

Компетентнісний потенціал для вчителів Програма сприяє розвитку професійних компетентностей, зокрема: здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання (А2.1.); здатність здійснювати оцінювання результатів навчання учнів (Г3.1.), включаючи роботу з типовими помилками та надання зворотного зв'язку (тема 3.3); здатність до суб'єкт-

суб'єктної взаємодії та створення безпечного простору для обміну думками (тема 5.1).

Оцінювання та результативність. Система оцінювання базується на комплексній оцінці знань та умінь, отриманих під час практикумів. Критеріями успішності є якість аналізу кейсів, точність застосування методик та здатність до рефлексії власної діяльності. Підсумком є сертифікат на 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Висновок. Програма «Сучасні методики викладання історії та громадянської освіти. Методологічні та дидактичні орієнтири викладання предметів громадянської та історичної освітньої галузі (8-9 класи)» є змістовною, логічно побудованою та надзвичайно практичною. Використання прикладів із сучасних підручників та акцент на психології підлітків роблять її ефективним інструментом для професійного розвитку вчителів громадянської та історичної освітньої галузі.

Рецензент:

Трухан Олександр Феодосійович,

доцент кафедри історичної та громадянської освіти

Інституту післядипломної освіти

Київського столичного університету

імені Бориса Грінченка

Тіднес засвідчую
начальник загальної



РЕЦЕНЗІЯ

на програму

підвищення кваліфікації педагогічних працівників

закладів загальної середньої освіти

«Сучасні методики викладання історії та громадянської освіти»

**Методологічні та дидактичні орієнтири викладання предметів
громадянської та історичної освітньої галузі (8-9 класи)**

Розробники : Білай Юрій Вікторович, директор Бердянської гімназії № 7
«Меотида» Бердянської міської ради, кандидат історичних наук

Савко Оксана Володимирівна, заступник директора з методичної роботи,
вчитель історії, вчитель-методист Товариство з обмеженою відповідальністю
"Приватний заклад освіти "Май скул едюкейшн".

Сергієнко Всеволод Сергійович, методист відділу змісту освіти
Державної установи «Український інститут розвитку освіти», вчитель історії та
правознавства Комунального закладу «Безлюдівський юридичний ліцей імені І.
Я. Підкопая» спеціаліст I кваліфікаційної категорії, «Старший учитель»,
аспірант ХНПУ імені Г. С. Сковороди за напрямком історія та археологія.

Сергеева Наталія Вікторівна, доктор філософії, головний редактор ТОВ
«Генеза».

Хомич Тетяна Анатоліївна, методист відділу експертизи навчальної
літератури ДУ «Український інститут розвитку освіти».

Актуальність та відповідність державним стандартам. Програма є
актуальною відповіддю на потреби вчителів історії в умовах впровадження
реформи «Нова українська школа» у 8-9 класах. Вона розроблена з
урахуванням Державного стандарту базової середньої освіти та спрямована на
реалізацію модельних програм інтегрованого курсу «Історія: Україна і світ» та
окремого курсу «Історія України. Всесвітня історія». Програма чітко
фокусується на підготовці вчителів до роботи з новими підручниками та
методичними матеріалами видавництва «Генеза».

Аналіз структури та змістового наповнення з прикладами Зміст програми структуровано за п'ятьма модулями, кожен з яких наповнений практичним змістом:

Модуль 1. Формування компетентностей. Програма пропонує конкретні методи інтеграції громадянської, соціальної та культурної компетентностей через практичні вправи та аналіз ситуацій. Наприклад, тема 1.1 передбачає розвиток навичок прийняття рішень у межах історичного контексту.

Модуль 2. Методика роботи з джерелами. Особливу увагу приділено роботі з історичними джерелами та картами. Прикладом є тема 2.1, де розглядаються методи активного навчання для засвоєння історичних понять через роботу в групах та аналіз конкретних прикладів, а тема 2.2 пропонує стратегії декомпозиції складних історичних категорій на доступні компоненти.

Модуль 3. Практичні та ігрові методики. Програма включає практикуми з моделювання уроків із використанням історичних задач. Тема 3.1 детально розписує алгоритм розв'язання історичної задачі: від постановки проблеми до аналізу інформації та формулювання висновків.

Модуль 4. Кейс-методи та критичне мислення. Розглядається методика аналізу кейсів на уроках історії (тема 4.1) та фасилітація обговорення проблемних історичних ситуацій. Прикладом є тема 4.3, яка навчає вчителів розробляти власні навчальні кейси на основі підручника.

Модуль 5. Психологія та інклюзія. Програма містить унікальні підходи до навчання семикласників, враховуючи їхній перехід до абстрактного мислення за Ж. Піаже (тема 5.1). Прикладом інклюзивного підходу (тема 5.2) є використання візуальних схем та спрощення мови історичних текстів для задоволення потреб різних учнів.

Компетентнісний потенціал для вчителів Програма сприяє розвитку професійних компетентностей, зокрема: здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання (А2.1.); здатність здійснювати оцінювання результатів навчання учнів (Г3.1.), включаючи роботу з типовими помилками та надання зворотного зв'язку (тема 3.3); здатність до суб'єкт-

суб'єктної взаємодії та створення безпечного простору для обміну думками (тема 5.1).

Оцінювання та результативність. Система оцінювання базується на комплексній оцінці знань та умінь, отриманих під час практикумів. Критеріями успішності є якість аналізу кейсів, точність застосування методик та здатність до рефлексії власної діяльності. Підсумком є сертифікат на 30 годин (1 кредит ЄКТС).

Висновок. Програма «Сучасні методики викладання історії та громадянської освіти. Методологічні та дидактичні орієнтири викладання предметів громадянської та історичної освітньої галузі (8-9 класи)» є змістовною, логічно побудованою та надзвичайно практичною. Використання прикладів із сучасних підручників та акцент на психології підлітків роблять її ефективним інструментом для професійного розвитку вчителів громадянської та історичної освітньої галузі.

Рецензент:

Трухан Олександр Феодосійович,

доцент кафедри історичної та громадянської освіти

Інституту післядипломної освіти

Київського столичного університету

імені Бориса Грінченка

Лідиса Засвідчую
начальник загального відділу



[Handwritten signature] / Яковлева С.В.